

Onderwerp Vrijgeven kredieten investeringen buitensport 2021	
Nummer	2020/1064341
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	JOS
Auteur	Boorder, M. de
Telefoonnummer	023-5113635
Email	mdeboorder@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Om de buitensportaccommodaties op de vereiste conditieniveaus te brengen, staan in 2021 de renovatie van verschillende toplagen op de planning. Zes bestaande kunstgrasvelden met rubbergranulaat als infill materiaal worden daarbij vervangen door kunstgrasvelden met kurk als infill materiaal. Daarnaast zijn nog andere vervangingsinvesteringen aan de buitensportaccommodaties nodig, zoals bijvoorbeeld het vervangen van afgeschreven veldverlichting door ledverlichting.</p> <p>De gemeente ziet bij de renovatie van de toplagen van kunstgrasvelden non-infill velden als het beste alternatief voor de toekomst. Deze velden zijn op dit moment nog in ontwikkeling, maar voldoen nog niet aan de eisen van KNVB en gebruikers. Daarom wordt, in navolging van het vorig jaar genomen raadsbesluit (2019/842194), voorgesteld om kurk als infill materiaal te gebruiken.</p> <p>De raad wordt verzocht een totaal krediet van € 2.499.000 excl. btw vrij te geven voor de vervangingsinvesteringen van bestaand areaal sportvelden. Dit te dekken uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IP 81.06 grasportvelden (€ 95.000) - IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 2.079.000) - IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 115.000) - IP 81.30 LED verlichting (€ 170.000) - Exploitatie buitensportaccommodaties (€ 40.000) <p>De budget bevoegdheid voor het beschikbaar stellen van de kredieten uit IP 81.06 stelpost grassportvelden, IP 81.28 stelpost toplagen sportvelden en IP 81.30 LED verlichting sportvelden ligt bij de raad. De budget bevoegdheid voor het andere deel, IP 81.28 onderbouw sportvelden, en het gedeelte vanuit de exploitatie ligt bij het college.</p>
Behandelaar	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het

<p>commissie</p>	<p>voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.</p> <p>Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) de voorlopig door het college opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet in zijn eerstvolgende vergadering te bekrachtigen voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel. De geheimhouding voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel op te heffen na gunning van de werken.</p>
<p>Relevante eerdere besluiten</p>	<p>- Raadsbesluit (2019/842194) voor het vrijgeven van kredieten voor de sportvelden in 2020.</p>
<p>Besluit College d.d. 24 november 2020</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. 2. Het college besluit voorts: <ol style="list-style-type: none"> a. Een krediet van € 115.000 excl. btw beschikbaar te stellen voor vervangingsinvesteringen sportvelden conform geheime bijlage B (ex art 25 Gemeentewet) ten laste van IP post 81.28 onderbouw sportvelden. b. Een budget van € 40.000 excl. btw beschikbaar te stellen voor ombouw van conventionele veldverlichting naar ledverlichting, te dekken vanuit de exploitatiebegroting voor buitensport-accommodaties KPL 658003.43485 (welke gevoed wordt door € 40.000 excl. btw aan de reserve duurzame sportvoorziening te onttrekken) c. Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) geheimhouding op te leggen aan de raad inzake bijlage B ex art 25 Gemeentewet. <p>de secretaris, de burgemeester,</p>
<p>Besluit Raad d.d. .... (wordt ingevuld door de griffie)</p>	<p>De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders,</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een krediet van in totaal € 2.499.000 excl. btw vrij te geven voor de vervangingsinvesteringen van bestaand areaal sportvelden, te dekken vanuit IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 2.079.000), IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 115.000), IP 81.06 vervanging grassportvelden (€ 95.000), IP 81.30 ledverlichting (€ 170.000) en vanuit de exploitatie buitensportaccommodaties (€ 40.000). 2. Investerings in ledverlichting bij HYS, Olympia en Geel Wit tegelijk met de

	<p>investering in de toplagen in tien jaar af te schrijven.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Een bedrag van € 40.000,- aan de reserve duurzame sportvoorzieningen te onttrekken voor de ombouw van conventionele veldverlichting naar ledverlichting en dit te verwerken in de Voortgangsrapportage 2021 / Kadernota 2022 (juni 2021) 4. Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) de voorlopig door het college opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet in zijn eerstvolgende vergadering te bekrachtigen voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel. 5. De geheimhouding voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel op te heffen na gunning van de werken. <p>de griffier, de voorzitter,</p>
--	--

1. Inleiding

Om de buitensportaccommodaties op de vereiste conditieniveaus te brengen, staan in 2021 de renovatie van verschillende toplagen op de planning. Zes bestaande kunstgrasvelden met rubbergranulaat als infill materiaal worden daarbij vervangen door kunstgrasvelden met kurk als infill materiaal. Daarnaast zijn nog andere vervangingsinvesteringen aan de buitensportaccommodaties nodig, zoals bijvoorbeeld het vervangen van afgeschreven veldverlichting door ledverlichting.

Hiervoor wordt de raad verzocht een totaal krediet van € 2.499.000 vrij te geven (te dekken vanuit IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 2.079.000), IP 81.06 vervanging grassportvelden (€ 95.000), IP 81.30 ledverlichting (€ 170.000)) voor vervangingsinvesteringen bestaand areaal sportvelden in jaarschijf 2021. Daarnaast zullen er ook werkzaamheden uitgevoerd worden welke gedekt worden vanuit

kredieten waarvoor de budgetbevoegdheid bij het college ligt (IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 115.000)) en werkzaamheden die worden gedekt vanuit de exploitatie buitensportaccommodaties (€ 40.000).

De budget bevoegdheid voor het beschikbaar stellen van de kredieten uit IP 81.06 stelpost grassportvelden, IP 81.28 stelpost toplagen sportvelden en IP 81.30 LED verlichting sportvelden ligt bij de raad.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Een krediet van in totaal € 2.499.000 excl. btw vrij te geven voor de vervangingsinvesteringen van bestaand areaal sportvelden, te dekken vanuit IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 2.079.000), IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 115.000), IP 81.06 vervanging grassportvelden (€ 95.000), IP 81.30 ledverlichting (€ 170.000) en vanuit de exploitatie buitensportaccommodaties (€ 40.000).
2. Investerings in ledverlichting bij HYS, Olympia en Geel Wit tegelijk met de investering in de toplagen in tien jaar af te schrijven.
3. Een bedrag van € 40.000,- aan de reserve duurzame sportvoorzieningen te onttrekken voor de ombouw van conventionele veldverlichting naar ledverlichting en dit te verwerken in de kadernota 2022 (juni 2021)
4. Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) de voorlopig door het college opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet in zijn eerstvolgende vergadering te bekrachtigen voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel.
5. De geheimhouding voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel op te heffen na gunning van de werken.

3. Beoogd resultaat

Op een milieubewuste en duurzame wijze bestaande sportvelden op de vereiste conditieniveaus brengen.

4. Argumenten

4.1. De maatregelen geven invulling aan doelstellingen uit de programmabegroting

De maatregelen dragen bij aan de in programma 1 'maatschappelijke participatie' verwoorde doelstelling om zo veel mogelijk Haarlemmers nu en in de toekomst (Groei van de Stad) in de gelegenheid te stellen tot regelmatig te bewegen en te sporten (programmadoelstelling 1.1.3).

4.2 Non-infill velden zijn nog in de ontwikkelingsfase

In 2019 heeft de gemeenteraad ([2019/842194](#)) ingestemd met de keuze voor non-infill velden als beste alternatief voor rubbergranulaat ingestrooide velden, met als tijdelijke overgangsmaatregel kurk als infill materiaal. De aanleg van twee non-infill trainingsvelden is overwogen en gedegen besproken met de KNVB en gebruikers. De ontwikkeling van non-infill velden heeft niet stilgestaan, maar deze velden voldoen nog niet aan de eisen van de KNVB en gebruikers. De KNVB heeft

afgelopen jaar de ervaringen van gemeenten, exploitanten en gebruikers van non-infill velden onderzocht door middel van een enquête. Hieruit blijkt dat deze partijen nog niet tevreden zijn over de non-infill velden. De velden worden onder vochtige omstandigheden te glad. Het balgedrag is op non-infill velden sneller dan op andere velden. Ze zijn minder geschikt om te bespelen door volwassenen en dit verhoogt de kans op blessures. Daarom is een aantal pilots zelfs vroegtijdig gestopt. De keuze voor non-infill velden brengt op dit moment nog te grote risico's met zich mee (bespeling- en speel technische eigenschappen). Daarom is in 2021 weer de keuze gemaakt om alle velden te voorzien van kurk als infill materiaal.

4.3 Renovatie van de velden gebeurt duurzaam en milieubewust

Op basis van het in 2019 genomen besluit van de gemeente is vanuit milieubelasting en effecten voor duurzaamheid en circulariteit een kunstgrassysteem met kurk het beste alternatief. Het voordeel van kurk is dat dit materiaal geurloos is en minder warmte vasthoudt (voorkomt hittestress). Vanuit duurzaamheid bezien is kurk een recyclingproduct met een bijdrage aan de circulaire economie. De sporttechnische eigenschappen van kurk zijn goed. Daarnaast wordt bij de vervanging van de toplagen gebruik gemaakt van gerecycled infill-zand.

4.4 Er is draagvlak voor de maatregelen bij de eindgebruikers/sportverenigingen.

De voorstellen zijn in nauw overleg met SRO Kennemerland BV (SRO) en de sportverenigingen tot stand gekomen. SRO heeft een schouw uitgevoerd op de sportvelden. De resultaten van de schouw zijn besproken met de sportverenigingen. Op basis van de schouw en de ervaringen van de sportverenigingen is bepaald welke investeringen het meest urgent zijn, welke investeringen eventueel in een andere jaarschijf uitgevoerd kunnen worden en hoe investeringen het meest kosten efficiënt uitgevoerd kunnen worden.

4.5 Aanleg pupillenveld SV Geel Wit '20 draagt bij aan duurzaamheid ambitie gemeente

Voetbalvereniging SV Geel-Wit '20 heeft al meerdere jaren behoefte aan uitbreiding van de veld capaciteit vanwege het ledenaantal. Naast de huidige velden van SV Geel Wit '20 ligt het oude Concordia handbalveld, dat niet meer in gebruik is. Het voorstel is om dit veld om te bouwen naar een half voetbalveld, geschikt voor trainingen en jeugdwedstrijden (8 vs. 8). Omdat de onderlaag ook vervangen moet worden en dit veld midden in verstedelijkt gebied ligt, leent zich dit goed voor duurzame initiatieven. De gemeente wil ervaring opdoen met waterberging onder kunstgrasvelden. Daarom wordt voorgesteld om infiltratiekratten te verwerken in de sporttechnische onderlaag. Dit zorgt voor opslag van hemelwater bij hevige buien, vertraagde afvoer van dit hemelwater naar de bodem en voor verkoeling van het kunstgras in warme periodes. Dit is in deze dicht bebouwde omgeving zeker interessant en kan dienen als voorbeeld en katalysator voor andere duurzaamheidsprojecten in de buurt. De gemeente kan zo ook ervaring opdoen voor toepassing van de techniek bij toekomstige vervangingen van sporttechnische onderlagen.

De uitbreiding van de veldcapaciteit en de locatie zijn afgestemd binnen de ontwikkelzone Zuidwest.

4.6 Afwijking in afschrijftermijn ledverlichting

In de nota Activabeleid Haarlem is vastgesteld dat alleen investeringen van ten minste € 100.000 worden geactiveerd en afgeschreven. Waar op één complex meerdere kleinere investeringen worden gedaan, worden deze samen gezien als één investering. Waar deze investeringen een verschillende afschrijvingstermijn hebben, wordt de afschrijvingstermijn aangehouden van de investering met de kortste technische levensduur. Op deze manier worden alle investeringen afgeschreven in een termijn die gelijk is aan of korter dan de verwachte technische levensduur. In het geval van HYS, Olympia en Geel Wit is de vervanging van conventionele verlichting voor ledverlichting te klein van omvang om als aparte component te worden geactiveerd. Zij worden daarom gebundeld met de toplagen van de velden. Omdat de toplagen tien jaar mee gaan, wordt in deze gevallen ook de verlichting in tien jaar afgeschreven ook al gaat deze langer mee.

4.7 Verduurzaming veldverlichting 2021

Gemeente Haarlem is eigenaar van de sportveldverlichting rondom de sportvelden. Aan het einde van de afschrijftermijn vervangt de gemeente de conventionele verlichting voor duurzame ledverlichting. In 2021 is de verlichting rondom vijf velden aan vervanging toe. Bij Olympia is de verlichting rondom veld vier (voorheen veld van SV DIO) technisch en financieel afgeschreven. Bij de aanleg van het pupillenveld bij SV Geel Wit '20 kan de verlichting worden meegenomen bij de ombouwwerkzaamheden van handbal veld naar (pupillen)voetbalveld. Bij Saxenburg kan 'werk met werk' gemaakt worden, door de verlichting van veld twee vervroegd te vervangen en te combineren met de vervanging van de verlichting van veld één. De veldverlichting van veld één is technisch en financieel afgeschreven. Saxenburg koopt de resterende boekwaarde van de veldverlichting van veld twee af bij de gemeente. Bij HYS is de verlichting van veld één technisch en financieel afgeschreven en de werkzaamheden worden gecombineerd met de renovatie van de natuurgras toplaag van veld één.

Als renovaties of investeringen lager zijn dan €100.000 mogen deze niet geactiveerd worden en komen ten laste van de exploitatie. Dit heeft betrekking op de vervanging van de sportveldverlichting van Sparks. Om de verduurzaming van de technisch en financieel afgeschreven veldverlichting bij Sparks toch mogelijk te maken wordt voorgesteld om €40.000 te dekken uit het exploitatiebudget 'buitsportaccommodaties' (€ 40.000). Dit budget is in 2021 niet toereikend, vandaar het voorstel om een eenmalige onttrekking aan de reserve duurzame sportvoorzieningen (€40.000) te doen en dit toevoegen aan het exploitatiebudget. (zie besluitpunt 3)

4.8 Financiën

Het nu voorliggende krediet is voorzien in het Investeringsplan

Het te verlenen krediet is al gereserveerd in het Investeringsplan, op de posten 81.06, IP 81.28 en IP 81.30.

Investeringen bestaand areaal sportvelden	
Locatie	Soort werkzaamheden
VVH Velserbroek	Vervangen kunstgras toplaag - kurk
Olympia veld 4	Vervangen kunstgras toplaag – kurk & verlichting vervangen door LED
Geel Wit veld Concordia	Ombouw korfbal naar voetbal kunstgrasveld – kurk, vervangen sporttechnische laag & aanleg veldverlichting
DSS voetbalveld 1	Vervangen kunstgras toplaag - kurk
KHFC trainingsveld	Vervangen kunstgras toplaag - kurk
KHFC voetbalveld 3	Vervangen kunstgras toplaag - kurk
HC Haarlem kunstgrasveld 3	Vervangen toplaag hockeyveld - zand
HYS trainingsveld en veld 1	Natuurgras toplaag renovatie, drainage, berekening & verlichting vervangen door LED
Saxenburg veld 1 en 2	Verlichting vervangen door LED
Sparks	Verlichting vervangen door LED

In de vervangingskosten voor de toplagen van de velden zijn de kosten opgenomen voor afvoer en verwijderen van de oude kunstgrasmat inclusief invulmateriaal naar een door het bevoegd gezag erkende verwerkings-inrichting (inclusief acceptatie- en verwerkingskosten). De oude toplagen van de kunstgrasvelden worden afgevoerd naar GBN Artificial Grass Recycling (GBN-AGR.nl) in Amsterdam. Dat bedrijf heeft daar een verwerkingsfaciliteit gebouwd die kunstgras volledig kan verwerken tot nieuwe, hoogwaardige circulaire grondstoffen. SRO koopt daar ook weer grondstoffen in voor de aanleg en het onderhoud van de gemeentelijke sportvelden.

In de vervangingskosten voor de onderbouw van de velden zijn de kosten voor eventuele sanering van de bodem meegenomen.

Uitsplitsing van het totaalbedrag voor vervangingsinvesteringen naar de aard van de werkzaamheden per sportcomplex wordt in de vertrouwelijke bijlage B ex art 25 Gemeentewet weergegeven.

4.9 Het is in het economisch- financieel belang van de gemeente om de kredieten sportvelden niet openbaar te maken

De gemeente heeft een economisch en financieel belang (als bedoeld in artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur WOB, lid 2 b) bij het niet openbaar maken van de kredieten voorafgaand aan de gunning van de diverse werken. Ze wil daarmee het risico beperken dat externe partijen de aanneemsom toerekenen naar de beschikbaar gestelde kredieten. Het college heeft in dit verband de voorlopige geheimhouding opgelegd op bijlage B op grond van artikel

25, tweede lid van de Gemeentewet. Deze voorlopig opgelegde geheimhouding dient door de raad in zijn eerstvolgende raadsvergadering te worden bekrachtigd op basis van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet. De geheimhouding kan door de raad worden opgeheven na gunning.

5. Risico's en kanttekeningen

5.1 Europese wetgeving is gewijzigd per 2019: vanaf 2019 kostprijsverhogende btw op investeringen sportaccommodaties

In alle gemeentelijke budgetten en kredieten wordt gerekend met bedragen zonder BTW. Voor de gemeente zijn BTW kosten meestal terug te vorderen bij de belastingdienst vanuit het BTW compensatiefonds of als 'ondernemers' BTW. Tot 1 januari 2019 kon alle BTW op de realisatie van investeringen in aanleg/renovatie van sportvelden teruggevraagd worden. De BTW op de realisatie van sportvelden is per 1 januari 2019 mogelijk een kostencomponent. Dit is afhankelijk van het oordeel van de belastingdienst over het al dan niet 'winst-beogend' zijn van de exploitant van de gemeentelijke sportvoorzieningen, SRO. De belastingdienst heeft tot op heden nog geen officiële uitspraak gedaan over de 'winst-beogendheid' van SRO. In het geval dat SRO door de belastingdienst als niet 'winst-beogend' wordt beoordeeld, kan de gemeente gebruik maken van een rijkssubsidie ter compensatie van het btw-nadeel. Officieus is vernomen dat de belastingdienst SRO als 'winst beogend' beschouwt en daarmee kan alle btw op de realisatie van de investeringen/renovatie van sportvelden teruggevraagd worden.

5.2 Zorgplicht leidt tot hogere exploitatiekosten kunstgrasvelden

In het kader van de zorgplicht moet de gemeente de nodige beheersmaatregelen uitvoeren om de verspreiding van invulmateriaal tegen te gaan. Dit geldt zowel voor rubber, kurk als andere invulmaterialen. Bij de besluitvorming in 2019 ([2019/842194](#)) is hier uitgebreid bij stil gestaan en is een meerjarige financiële doorrekening gemaakt. In de Kadernota 2021 zijn de financiële uitwerkingen van dit besluit verwerkt en jaarlijks wordt de exploitatie bijdrage richting SRO aangepast op het areaal sportvelden.

5.3 Kurk leidt tot hogere onderhoudslasten

Kurk heeft extra onderhoudswerkzaamheden nodig, omdat het licht is en weg kan waaien of drijven. Het is een natuurproduct dat langzaam afbreekt. Hierdoor moet het ten opzichte van SBR rubber vaker worden aangevuld. De onderhoudslasten zijn € 1.900,- per veld per jaar (excl. btw) hoger in vergelijking met SBR rubber. In de Kadernota 2021 zijn de budgetten hiervoor al meerjarig aangepast.

6. Uitvoering

6.1 Planvoorbereiding: aanbesteding en gunning

Met het nemen van dit raadsbesluit kan tijdig worden gestart met planvoorbereiding (aanbesteding /gunning) en realisatie van de werken. Het risico op uitloop van werkzaamheden is minimaal.

SRO dient na de aanbesteding gemeente Haarlem te melden aan wie is gegund en voor welke aanneemsom. SRO is hierbij gebonden aan het gemeentelijk inkoop en aanbestedingsbeleid en daarbij horende algemene voorwaarden, naast de nationale en internationale wet- en regelgeving voor inkoop en aanbesteding. Na gunning van de werken kan de raad de geheimhouding ex artikel 25 van de Gemeentewet voor de bijlage B behorend bij dit raadsvoorstel opheffen.

6.2 Communicatie gebruikers sportaccommodaties

SRO informeert na besluitvorming van de raad genoemde verenigingen over de uitvoering van de werkzaamheden op hun sportpark. Zij maakt met deze verenigingen afspraken over communicatie naar de leden, planning van de werkzaamheden en de oplevering.

6.3 Communicatie omgeving nieuw veld SV Geel Wit '20

Na oplevering van het pupillenveld bij SV Geel Wit '20 zal via de Groene Mug en Steenbreek campagne aandacht in de omgeving gevraagd worden voor verduurzaming van de leefomgeving door de inwoners zelf.

7. Bijlagen

Met deze nota worden de openbare bijlage A, en geheime bijlage B ex. Art 25 Gemeentewet meegestuurd:

- Bijlage A: Toelichting noodzaak investeringen sportvelden 2021
- Bijlage B: Dekkingsvoorstel investeringen sportvelden jaarschijf 2021